

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

**СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ**

*Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)*

**Кафедра права**

**ЗАТВЕРДЖЕНО**

Рішення вченої ради

10.11.2025

протокол № 14, п. 8

**ВВЕДЕНО В ДІЮ**

Наказ від 10.11.2025 № 205

**АТЕСТАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН /  
CERTIFICATION EXAM**

**РОБОЧА ПРОГРАМА**

|                      |              |            |
|----------------------|--------------|------------|
| Ступінь вищої освіти | «бакалавр» / | «bachelor» |
| Галузь знань         | 08 Право /   | Law        |
| Спеціальність        | 081 Право /  | Law        |
| Освітня програма     | Право /      | Law        |

Вінниця 2025

**Розробники:** Сухоребра Тетяна, доктор юридичних наук, доцент  
Бахновська Ірина, кандидат юридичних наук, доцент  
Білоус Ірина, кандидат юридичних наук, доцент  
Костюк Наталія, кандидат юридичних наук, доцент  
Піп'як Микола, кандидат юридичних наук, доцент

**Гарант(и) освітньої програми «Право»** - Костюк Наталія кандидат юридичних наук, доцент кафедри права

Обговорено та схвалено:  
на засіданні кафедри права від 06.10.2025 протокол № 12;  
на засіданні вченої ради факультету економіки, менеджменту та права від 16.10.2025 протокол № 09.

**Рецензенти:**  
Хом'яченко Світлана, доцент, кандидат юридичних наук

Грушко Жанна, фізична особа-підприємець, адвокат, кандидат юридичних наук

## **РОЗДІЛ 1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА МІСЦЕ АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ В СТРУКТУРІ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ**

Робоча програма атестаційного екзамену розроблена відповідно до освітньої програми галузі знань 08 Право спеціальності 081 Право для здобуття освітнього ступеня «бакалавр».

Атестаційний екзамен проводиться на завершальному етапі навчання бакалаврів, містить комплекс кваліфікаційних знань, які дозволяють визначити рівень підготовки, ступень оволодіння професійними знаннями та уміннями для виконання виробничих функцій, зазначених в освітньо-професійній програмі.

**Мета атестаційного екзамену** – виявлення у здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» рівня засвоєння теоретичних знань та практичних навичок здобувачів.

**Завдання атестаційного екзамену** полягає в оцінюванні якості знань, сформованості вмінь та навичок, якими повинен володіти випускник закладу вищої освіти з кваліфікацією бакалавр з права для спроможності і готовності виконувати управлінську, виробничу функції і вирішувати типові задачі професійної діяльності.

Атестаційний екзамен складається з двох етапів: теоретична частина (тестові завдання, що формують основні компетенції «бакалавра»); практична частина (письмове розв’язання ситуаційних завдань).

Освітні компоненти які виносяться на атестаційний екзамен:

- ОК 1 Конституційне право
- ОК 2 Кримінальне право
- ОК 3 Цивільне право
- ОК 4 Адміністративне право і процес
- ОК 5 Цивільне процесуальне право
- ОК 6 Кримінальне процесуальне право
- ОК 7 Міжнародне публічне право
- ОК 8 Міжнародний захист прав людини

## **РОЗДІЛ 2. ПЕРЕЛІКИ ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІН, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН**

### **Конституційне право**

1. Конституційне право як основа національного права: принципи, система джерел, співвідношення з міжнародним правом.
2. Юридична сила Конституції України: верховенство, пряма дія, функції та порядок внесення змін.
3. Конституціоналізм та конституційний лад України: засади, суверенітет, поділ влади та верховенство права.
4. Україна як демократична республіка: народовладдя, референдуми, вибори та місцеве самоврядування.
5. Унітарність Української держави: територіальний устрій, статус Автономної Республіки Крим і тимчасово окупованих територій.
6. Конституційні засади функціонування національно-культурної сфери: державна мова, національні меншини та корінні народи.
7. Конституція України та громадянське суспільство: політичні партії, громадські об'єднання, багатоманітність і світськість держави.
8. Конституційний статус особи: права, свободи й обов'язки, громадянство, гарантії та допустимі обмеження прав.
9. Законодавча влада в Україні: Верховна Рада України, її формування, компетенція, процедури та статус народного депутата.
10. Конституційний статус Президента України: обрання, повноваження, акти та припинення повноважень.
11. Виконавча влада в Україні: Кабінет Міністрів України, його формування, компетенція та відповідальність.
12. Судова влада в Україні: засади правосуддя, судова система, статус судді, Вища рада правосуддя, прокуратура та адвокатура.
13. Правовий захист Конституції: конституційний контроль, Конституційний Суд України, конституційна скарга та акти Суду.

### **Кримінальне право**

1. Загальні засади кримінального права України: предмет, принципи, джерела та чинність закону про кримінальну відповідальність.
2. Поняття кримінального правопорушення, його ознаки, класифікація та склад.
3. Об'єкт і предмет кримінального правопорушення: поняття, види та юридичне значення.
4. Об'єктивна сторона складу кримінального правопорушення: діяння, наслідки, причинний зв'язок та факультативні ознаки.
5. Суб'єкт кримінального правопорушення: вік, осудність, неосудність, обмежена осудність і спеціальний суб'єкт.
6. Суб'єктивна сторона складу кримінального правопорушення: вина, умисел, необережність, мотив, мета та помилка.
7. Стадії кримінального правопорушення: готування, замах, закінчене правопорушення та добровільна відмова.

8. Співучасть у кримінальному правопорушенні: форми, види співучасників і межі відповідальності.

9. Причетність до кримінального правопорушення: поняття, види та відмежування від співучасті.

10. Множинність кримінальних правопорушень: повторність, сукупність, рецидив і правила кваліфікації.

11. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння: необхідна оборона, крайня необхідність та інші обставини.

12. Заходи кримінально-правового характеру: поняття, система та співвідношення з кримінальною відповідальністю.

13. Звільнення від кримінальної відповідальності: підстави, види та порядок застосування.

14. Покарання: поняття, мета, система й види основних і додаткових покарань.

15. Призначення покарання: загальні та спеціальні засади, пом'якшувальні й обтяжувальні обставини.

16. Звільнення від покарання та його відбування: підстави, види, випробування, амністія та помилування.

17. Судимість: правові наслідки, погашення та зняття.

18. Примусові заходи медичного характеру, примусове лікування та примусові заходи виховного характеру.

19. Спеціальна конфіскація: поняття, підстави застосування та відмежування від конфіскації майна.

20. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб: підстави, види та порядок застосування.

21. Основні різновиди норм, юридичних понять і конструкцій Особливої частини Кримінального кодексу України.

22. Злочини проти основ національної безпеки України: склади, кваліфікація та особливості відповідальності.

23. Кримінальні правопорушення проти особи: життя, здоров'я, волі, честі, гідності, статевої свободи та недоторканості.

24. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина.

25. Кримінальні правопорушення проти власності: корисливі й некорисливі посягання, кваліфікуючі ознаки.

26. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки: злочинні організації, тероризм, незаконне поводження зі зброєю.

27. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

28. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності.

29. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів.

30. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, місцевого самоврядування та об'єднань громадян.

31. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

### **Цивільне право**

1. Цивільне право в системі права України: поняття, предмет, метод, принципи і система.

2. Джерела цивільного права України: цивільне законодавство, договір, звичай та міжнародні договори.

3. Цивільні правовідносини: поняття, склад, види та юридичні факти.

4. Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин: правоздатність, дієздатність, опіка і піклування.

5. Юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин: види, створення, правосуб'єктність та припинення.

6. Об'єкти цивільних прав: речі, майно, гроші, цінні папери, інформація та нематеріальні блага.

7. Правочини: поняття, види, форма, умови чинності, недійсність та правові наслідки.

8. Представництво в цивільному праві: підстави, види, повноваження та довіреність.

9. Строки й терміни в цивільному праві, позовна давність та наслідки її спливу.

10. Особисті немайнові права фізичної особи: види, зміст, здійснення та захист.

11. Право власності: поняття, зміст, суб'єкти, об'єкти та здійснення.

12. Набуття та припинення права власності: підстави й особливості окремих способів.

13. Право спільної власності: часткова і сумісна власність, здійснення та припинення.

14. Захист права власності: віндикаційний, негаторний та інші способи захисту.

15. Речові права на чуже майно: володіння, сервітут, емфітевзис і суперфіцій.

16. Право інтелектуальної власності: поняття, суб'єкти, об'єкти, виникнення і захист.

17. Авторське право та суміжні права: об'єкти, суб'єкти, майнові й особисті немайнові права.

18. Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель і промисловий зразок.

19. Право інтелектуальної власності на комерційне найменування і торговельну марку.

20. Зобов'язання у цивільному праві: поняття, сторони, підстави виникнення та виконання.

21. Забезпечення виконання зобов'язань: неустойка, порука, гарантія, завдаток, застава, притримання.

22. Припинення зобов'язань: виконання, зарахування, новація, прощення боргу та інші підстави.

23. Порухення зобов'язань і цивільно-правова відповідальність: форми, умови та підстави звільнення.

24. Договір у цивільному праві: поняття, свобода, зміст, укладення, зміна та розірвання.

25. Договір купівлі-продажу: поняття, сторони, предмет, ціна, права й обов'язки.

26. Окремі види договору купівлі-продажу: роздрібна купівля-продаж, поставка та міна.

27. Договір дарування: поняття, сторони, предмет, пожертва та припинення.

28. Договори ренти та довічного утримання (догляду): юридична характеристика і зміст.

29. Договір найму (оренди): поняття, сторони, істотні умови та припинення.

30. Окремі види договору найму (оренди): прокат, оренда землі, будівлі, транспорту, лізинг.

31. Договір найму (оренди) житла: сторони, умови, права та обов'язки.

32. Договір позички: юридична характеристика, сторони, права й обов'язки.

33. Договір підряду: поняття, сторони, види, істотні умови та виконання.

34. Окремі види договору підряду: побутовий, будівельний, проєктні та пошукові роботи.

35. Договір про надання послуг: юридична характеристика, виконання й відповідальність.

36. Договори у сфері транспортних послуг: перевезення, фрахтування та транспортне експедирування.

37. Договір зберігання: сторони, виконання, відповідальність та спеціальні види зберігання.

38. Договір страхування: сторони, істотні умови, виплати та припинення.

39. Договір доручення, договір комісії та договір управління майном.

40. Договір позики та кредитний договір: зміст, сторони й проценти.

41. Договір банківського вкладу та договір банківського рахунка.

42. Договір факторингу: поняття, предмет, сторони та зміст.

43. Договори щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності.

44. Договір про спільну діяльність і договір простого товариства.

45. Недоговірні зобов'язання: види, відшкодування майнової й моральної шкоди.

46. Спадкування: загальні положення, спадкування за законом і заповітом.

47. Здійснення права на спадкування, виконання заповіту та оформлення права на спадщину.

48. Спадковий договір: поняття, сторони, зміст і забезпечення виконання.

## **Адміністративне право і процес**

1. Адміністративне право як галузь публічного права: предмет, система, джерела та принципи.
2. Суб'єкти адміністративного права: органи виконавчої влади, місцеве самоврядування та приватні особи.
3. Інструменти публічного адміністрування: нормативний акт, адміністративний акт, адміністративний договір та адміністративний розсуд.
4. Адміністративна процедура та адміністративні послуги: принципи, учасники, стадії і порядок надання.
5. Захист прав приватної особи у сфері публічного адміністрування: адміністративне оскарження й інші засоби.
6. Службове право: публічна служба, статус службовців та запобігання корупційним проявам.
7. Адміністративне деліктне право: адміністративний проступок, відповідальність, стягнення і провадження.
8. Адміністративне судочинство: принципи, юрисдикція, учасники, докази, позовне провадження, рішення та їх перегляд.

## **Цивільне процесуальне право**

1. Загальні положення цивільного процесуального права: предмет, система, законодавство, стадії судочинства.
2. Принципи цивільного судочинства: верховенство права, змагальність, диспозитивність та інші засади.
3. Суд як суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин: склад суду та відводи.
4. Учасники справи у цивільному процесі: сторони, треті особи, співучасть і правонаступництво.
5. Представники у цивільному процесі: види представництва, повноваження та їх підтвердження.
6. Інші учасники цивільного судового процесу та їх процесуальний статус.
7. Цивільна юрисдикція: предметна, суб'єктна, інстанційна й територіальна.
8. Докази та доказування у цивільному процесі: види, належність, допустимість, оцінка та забезпечення.
9. Процесуальні строки: види, обчислення, зупинення, поновлення та продовження.
10. Судові виклики й повідомлення: види повісток і порядок вручення.
11. Судові витрати: види, попередня оплата, розподіл, відстрочення та звільнення.
12. Заходи процесуального примусу: поняття, види й порядок застосування.
13. Позовне провадження: позов, забезпечення, відкриття справи, підготовче провадження, розгляд і судові рішення.
14. Наказне провадження: підстави видачі, розгляд заяви, скасування судового наказу.

15. Окреме провадження у цивільному процесі: сутність, категорії справ і особливості розгляду.

16. Перегляд судових рішень: апеляційне, касаційне провадження та перегляд за нововиявленими або виключними обставинами.

17. Виконання рішень у цивільних справах: процесуальні питання, поворот виконання та судовий контроль.

18. Відновлення втраченого судового провадження: підстави і процедура.

19. Визнання та виконання рішень іноземних судів і судові доручення про правову допомогу.

### **Кримінальне процесуальне право**

1. Загальні положення кримінального процесуального права: джерела, завдання та процесуальні функції.

2. Засади кримінального провадження: поняття, система та зміст.

3. Суд та учасники кримінального провадження: їх процесуальний статус, підсудність і відводи.

4. Докази та доказування у кримінальному провадженні: джерела, предмет, межі та суб'єкти.

5. Процесуальні документи, строки та витрати у кримінальному провадженні.

6. Заходи забезпечення кримінального провадження, запобіжні заходи й порядок їх застосування.

7. Досудове розслідування: форми, початок, підслідність, строки та спеціальне досудове розслідування.

8. Слідчі (розшукові) та негласні слідчі (розшукові) дії: види, підстави й порядок проведення.

9. Повідомлення про підозру: випадки, порядок і зміна підозри.

10. Зупинення та закінчення досудового розслідування: підстави й процесуальні форми.

11. Судове провадження у першій інстанції: підготовче провадження, судовий розгляд та особливі порядки.

12. Судові рішення у кримінальному провадженні: види, вимоги, ухвалення і проголошення.

13. Провадження в суді апеляційної інстанції: оскарження, розгляд та повноваження суду.

14. Провадження з виконання судових рішень у кримінальних справах.

15. Провадження в суді касаційної інстанції: підстави, процедура, межі перегляду й рішення.

16. Особливі порядки кримінального провадження: угоди, приватне обвинувачення, неповнолітні та провадження в особливих умовах.

### **Міжнародне публічне право**

1. Поняття, правова природа та сфера дії сучасного міжнародного публічного права.

2. Норми міжнародного публічного права: поняття, види, ієрархія та кодифікація.

3. Основні принципи міжнародного публічного права: природа, функції, класифікація та зміст.

4. Джерела міжнародного публічного права: договір, звичай, принципи права, рішення міжнародних органів.

5. Співвідношення міжнародного публічного права і національного права, імплементація міжнародних норм.

6. Суб'єкти міжнародного публічного права: держави, міжнародні організації, фізичні особи, міжнародно-правове визнання.

7. Правонаступництво у міжнародному публічному праві: поняття, підстави й види.

8. Міжнародно-правова відповідальність: підстави, форми, контрзаходи та санкції.

9. Концепція естоппеля в міжнародному публічному праві та перспективи застосування до порушень зобов'язань.

10. Населення в міжнародному публічному праві: громадянство, іноземці, особи без громадянства, біженці та притулок.

11. Міжнародне гуманітарне право: джерела, збройні конфлікти, їх учасники, засоби ведення війни та окупація.

12. Міжнародне кримінальне право: міжнародні злочини, Міжнародний кримінальний суд та співробітництво держав.

13. Територія в міжнародному публічному праві: державна територія, кордони, спори та спеціальні режими.

14. Міжнародне морське право: правовий статус морських просторів і Конвенція ООН з морського права.

15. Право міжнародних договорів: укладення, дія, тлумачення, дійсність і припинення договорів.

16. Право зовнішніх зносин: дипломатичні, консульські відносини та спеціальні місії.

17. Право міжнародних організацій: ООН, регіональні організації, міжнародні неурядові організації.

18. Мирне вирішення міжнародних спорів: дипломатичні засоби, міжнародні суди й арбітраж.

19. Право міжнародної безпеки: колективна безпека, миротворчість і роззброєння.

20. Міжнародне економічне право: організації, інвестиційні спори, імунітети та право СОТ.

21. Міжнародне екологічне право: джерела, принципи й транскордонний захист довкілля.

### **Міжнародний захист прав людини**

1. Загальні положення про права людини: природа, класифікація, універсальність і становлення міжнародного захисту.

2. Захист прав людини в рамках ООН: Статут ООН, міжнародні пакти, конвенції та договірні органи.

3. Захист прав людини в Європі: Конвенція, ЄСПЛ, Європейська соціальна хартія та механізми ЄС і ОБСЄ.

4. Інші регіональні системи захисту прав людини: міжамериканська, африканська, арабська та АСЕАН.

5. Право на життя: зміст, позитивні й негативні зобов'язання держави та практика ЄСПЛ.

6. Заборона катувань, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання.

7. Право на свободу та особисту недоторканність: гарантії, обмеження та практика ЄСПЛ.

8. Право на повагу до приватного й сімейного життя, житла та кореспонденції.

9. Свобода думки, совісті й релігії: обсяг захисту, обмеження та практика ЄСПЛ.

10. Свобода вираження поглядів: зміст, допустимі обмеження та практика ЄСПЛ.

11. Свобода зібрань та об'єднання: гарантії, обмеження та практика ЄСПЛ.

12. Право на власність: зміст, зобов'язання держави та практика ЄСПЛ.

13. Заборона дискримінації: підстави, стандарти захисту та практика ЄСПЛ.

14. Право на справедливий суд та ефективний засіб юридичного захисту.

15. Правомірне обмеження прав людини й відступ держав від зобов'язань під час надзвичайних ситуацій.

16. Міжнародний захист прав людини під час збройних конфліктів: захист військовополонених і цивільного населення.

### РОЗДІЛ 3. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН

*Додаток А. Матриця відповідності програмних компетентностей  
компонентам освітньої програми, що виносяться на атестаційний екзаме*

| Програмні компетентності                                                                                                                                                                                                                                      | ОК 1 | ОК 2 | ОК 3 | ОК 4 | ОК 5 | ОК 6 | ОК 7 | ОК 8 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|------|------|------|------|------|
| Інтегральна компетентність                                                                                                                                                                                                                                    | +    | +    | +    | +    | +    | +    | +    | +    |
| ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.                                                                                                                                                                                                 |      |      |      |      |      |      |      |      |
| ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.                                                                                                                                                                                                  |      | +    | +    | +    | +    | +    |      |      |
| ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.                                                                                                                                                                             | +    | +    | +    | +    | +    | +    |      |      |
| ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.                                                                                                                                                                                         |      |      |      | +    |      |      |      |      |
| ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.                                                                                                                                                                                                                 |      |      |      |      |      |      | +    |      |
| ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.                                                                                                                                                                                     |      |      |      | +    | +    | +    |      |      |
| ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.                                                                                                                                                                                                     | +    |      |      | +    | +    | +    | +    |      |
| ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним.                                                                                                                                                                                                               |      |      |      |      |      |      | +    | +    |
| ЗК 9. Здатність працювати в команді.                                                                                                                                                                                                                          |      |      |      | +    | +    | +    |      |      |
| ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).                                                                                                                                                                                                 | +    |      |      |      | +    | +    |      | +    |
| ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. | +    | +    | +    | +    | +    | +    |      | +    |
| ЗК 12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.                                                                                                                                                                                         | +    | +    | +    |      | +    |      |      | +    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |   |   |   |   |   |   |   |   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|---|---|---|---|---|
| <b>ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</b> |   |   |   |   |   |   |   |   |
| <b>ЗК 14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   |   |   |   |   |   |   |   |
| <b>ЗК 15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |   | + | + | + |   |   |   |   |
| <b>ЗК 16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будьяких інших проявів недоброчесності.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                 |   | + |   | + | + | + |   |   |
| <b>СК 1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                       |   |   |   |   |   |   |   |   |
| <b>СК 2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                           |   |   |   |   |   |   |   |   |
| <b>СК 3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | + |   |   | + | + | + |   | + |
| <b>СК 4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                 | + |   |   |   |   |   | + | + |
| <b>СК 5. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |   |   |   |   |   |   | + |   |
| <b>СК 6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                        |   |   |   |   |   |   | + | + |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   |   |   |   |   |   |   |   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|---|---|---|---|---|
| <b>СК 7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</b> | + | + | + | + | + | + |   |   |
| <b>СК 8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.</b>                                                                                                                                                                                                                   |   |   | + |   |   |   | + |   |
| <b>СК 9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</b>                                                                                                                                      | + |   |   | + | + |   |   | + |
| <b>СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</b>                                                                                                                                                    | + |   |   | + | + | + |   | + |
| <b>СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</b>                                                                                                                                                                                                 |   | + |   | + |   | + |   | + |
| <b>СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</b>                                                                                                                                                                                              | + | + | + | + | + | + |   |   |
| <b>СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</b>                                                                                                                                                                                                           |   | + | + |   |   |   |   |   |
| <b>СК 14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</b>                    | + | + | + | + | + | + |   | + |
| <b>СК 15. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.</b>                                                                                                                                                                                                  |   |   |   | + | + | + |   |   |
| <b>СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</b>                                                                                                                                                       |   | + | + |   | + | + |   | + |

**РОЗДІЛ 4. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ  
НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ  
ПРОГРАМИ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН**

**Додаток Б. Матриця забезпечення програмних результатів  
навчання Відповідними компонентами освітньої програми, що виносяться  
на атестаційний екзаме**

| Програмні компетентності                                                                                                                                                          | ОК 1 | ОК 2 | ОК 3 | ОК 4 | ОК 5 | ОК 6 | ОК 7 | ОК 8 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|------|------|------|------|------|
| РН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.                                                                                |      |      | +    |      |      | +    |      |      |
| РН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини. | +    | +    |      | +    |      | +    | +    | +    |
| РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.                                                                                                            |      |      | +    |      |      |      |      | +    |
| РН 4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.                                                                                                                         |      |      |      |      | +    |      | +    | +    |
| РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.                                                                             | +    | +    |      | +    | +    | +    |      |      |
| РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.                                                                                       |      | +    |      | +    |      |      |      |      |
| РН 7. Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.                                                      |      |      | +    |      |      |      |      |      |
| РН 8. Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.                                                                               |      |      |      |      |      |      | +    |      |
| РН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.                                                       |      |      | +    |      |      | +    |      | +    |
| РН 10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.                                                       |      | +    |      | +    |      | +    | +    |      |
| РН 11. Мати базові навички риторики                                                                                                                                               |      |      |      |      |      |      |      |      |
| РН 12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.                                                                                      | +    |      |      |      | +    | +    |      |      |

|                                                                                                                                                           |   |   |   |   |   |   |   |   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|---|---|---|---|---|
| <b>РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.</b>                                         |   | + | + | + | + |   |   |   |
| <b>РН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.</b>                                |   |   |   |   |   |   |   |   |
| <b>РН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.</b>                                              | + |   | + |   |   |   |   |   |
| <b>РН 16. Використовувати комп'ютерні програми, необхідні у правничій діяльності.</b>                                                                     |   |   |   | + | + |   |   |   |
| <b>РН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.</b>                                                                                |   |   |   |   |   |   |   |   |
| <b>РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.</b> | + | + |   |   |   |   | + |   |
| <b>РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.</b>                                                                              | + |   |   |   |   |   | + |   |
| <b>РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.</b>                                                  |   | + | + | + | + |   |   | + |
| <b>РН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях</b>                |   |   |   | + | + | + |   |   |
| <b>РН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях</b>                                 |   |   | + |   | + | + | + | + |

## РОЗДІЛ 5. ПРИКЛАД БІЛЕТА З АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

### Білет №1

#### атестаційного екзамену на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 081 Право

**Завдання №1** (теоретичне) – дати відповідь на закриті тести (потребує повної відповіді, оцінюється у 40 балів).

**Завдання № 2 (практичне)** – розв’язати ситуаційне завдання, що містить чотири питання (усього 60 балів).

#### Завдання \_\_ (практичне) № \_\_

Петро близько 14.00 години підвіз двох своїх дочок в центр міста до пункту обміну валют, а сам залишився в автомобілі чекати на них. Коли дівчата вийшли з приміщення обмінника, незнайомий чоловік неочікувано перегородив їм дорогу, спрямував на них пістолет та вимагав віддати гроші. Від страху дівчата закричали, а в однієї підкосилися ноги, і вона впала на землю. Петро, побачивши, що відбувається, швидко завів двигун, виїхав автомобілем на тротуар та в’їхав у нападника. Той від удару перелетів через капот автомобіля, випустивши при цьому зброю, і впав на землю. Однак швидко підвівся, заскочив в таксі, яке стояло поряд і на якому, як виявилось, він приїхав на місце події, крикнув водієві «Поїхали!». Проте таксист, очевидець нападу, захопив ключі і вискочив з автомобіля. Петро тим часом, розуміючи, що нападник намагається втекти, підбіг до таксі і почав, долаючи опір останнього, витягувати його з салону авто. На допомогу Петрові прибіг водій таксі. Разом вони витягнули нападника, поклали на землю, скрутили, після чого Петро наніс йому кілька ударів ногами по тілу. Після цього зателефонували в поліцію.

Завдання:

1. За умови наявності усіх ознак складу кримінального правопорушення, що може бути його об’єктом у зазначеній ситуації? (повна і правильна відповідь оцінюється у 15 балів).

2. За умови наявності усіх ознак складу кримінального правопорушення, що може бути його об’єктивною стороною у зазначеній ситуації? (повна і правильна відповідь оцінюється у 15 балів).

3. За умови наявності усіх ознак складу кримінального правопорушення, хто може бути його суб’єктом та як характеризується суб’єктивна сторона у зазначеній ситуації? (повна і правильна відповідь оцінюється у 15 балів).

4. Кваліфікуйте дії суб’єкта кримінального правопорушення у зазначеній ситуації. (повна і правильна відповідь оцінюється у 15 балів).

#### Критерії оцінювання:

Завдання №1 – оцінюється у 40 балів.

Завдання № 2 – оцінюється у 60 балів: чотири питання по 15 балів кожне.

Затверджено на засіданні кафедри \_\_\_\_\_

Протокол № \_\_\_\_ від «\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

### Критерії оцінювання:

Атестаційний екзамен триває три години: одна година відводиться на виконання 50 тестових завдань, дві години – на практичне ситуаційне завдання із чотирма питаннями. Тестова частина оцінюється у 40 балів (по 0,8 бала за тест), мінімальна кількість балів – 24. Практична частина оцінюється у 60 балів (по 15 балів за кожне з чотирьох питань), мінімальна кількість балів – 36. Загальна максимальна оцінка – 100 балів. Рівні компетентності наведено у таблиці 1.

У відповідях на практичне завдання здобувач повинен продемонструвати вміння аналізувати фактичні обставини, обґрунтовувати правову позицію та застосовувати відповідні норми законодавства. Кожне питання практичного завдання оцінюється окремо.

Тестові та практичні завдання в різних екзаменаційних білетах мають бути співмірними за складністю.

Відповіді необхідно викладати чітко, логічно й послідовно, із належною правовою аргументацією та посиланнями на норми законодавства.

Загальна оцінка визначається сумою балів за тестову та практичну частини атестаційного екзамену і становить максимально 100 балів. Критерії оцінювання за рівнями компетентності наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

| Рівні компетентності           | За шкалою ДТЕУ | Критерії оцінювання                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------------------|----------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Високий (дослідницький)        | 90-100         | Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач. |
| Достатній (частково-пошуковий) | 82-89          | Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.                           |
|                                | 75-81          | Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.                                                                                                                                             |
| Елементарний (репродуктивний)  | 69-74          | Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.                                                                                                                                               |
|                                | 60-68          | Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.                                                                                                                     |
| Низький (фрагментарний)        | 35-59          | Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.                                                                                                            |
|                                | 1-34           | Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.                                                                                                                                                                         |

## СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

### Конституційне право

#### Основна:

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141) URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%E2%F96-%E2%F0>
2. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. // ВВР України. 1990. №31. Ст. 429.
3. Акт проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 р. // ВВР України. 1991. №38. Ст. 502.
4. Декларація про незалежність України від 1 листопада 1991 р. // ВВР України. 1991. №53. Ст. 799.
5. Конституційне право України : посіб. для підгот. до іспитів / Т. М. Слінько, І. І. Дахова, Л. І. Летнянчин та ін. 8-ме вид., перероб. та допов. Харків : Право, 2024. 372 с.
6. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. Т. 4 : Конституційне право / редкол.: Ю. Г. Барабаш, О. В. Скрипнюк, О. В. Батанов та ін. Харків : Право, 2024. 1072 с.
7. Здобутки та перспективи розвитку конституціоналізму в Україні. До 30-ї річниці Незалежності України / Інститут законодавства Верховної Ради України. Київ : Людмила, 2021. 259 с.

#### Додаткова:

1. Український конституціоналізм: виклики, народжені свободою : зб. тез наук. доп. і повідомл. Міжнар. наук. конф. (23 грудня 2022 р.) / за заг. ред. А. П. Гетьмана. Харків : Права людини, 2022. 188 с.
2. Права людини та демократія як фундаментальні основи українського конституціоналізму : XVI Тодиківські читання : зб. тез Міжнар. наук. конф. (24 листопада 2023 р.) / редкол.: А. П. Гетьман, Ю. Г. Барабаш, Т. М. Слінько. Харків : Право, 2023.
3. Речицький В. В. Модельний проєкт Конституції України — 2023. Харків : Права людини, 2023.

### Кримінальне право

#### Основна:

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%E2%F96-%E2%F0>
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2341-14>
3. Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України: Закон України від 7.03.2002 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws>
4. Про деякі питання застосування законодавства про відповідальність за ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 15 від 8.10.2004 р. URL: [http://www.crime.direx.org/e-library/pvsu/pvsu\\_15\\_8102004.htm](http://www.crime.direx.org/e-library/pvsu/pvsu_15_8102004.htm)

5. Про застосування судами законодавства про відповідальність за втягнення неповнолітніх у злочинну чи іншу антигромадську діяльність: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 2 від 27.02.2004 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws>
6. Про застосування судами законодавства, що передбачає відповідальність за посягання на життя, здоров'я, гідність та власність суддів і працівників правоохоронних органів: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 8 від 26.06.1992 р. (зі змінами, внесеними постановами від 26 червня 1992 року № 8 та від 3 грудня 1997 року № 12). URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws>
7. Про практику застосування судами законодавства про відповідальність за окремі злочини у сфері господарської діяльності: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 3 від 25.04.2003 р. URL: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf>
8. Про практику застосування судами законодавства про кримінальну відповідальність за легалізацію (відмивання) доходів, отриманих злочинним шляхом: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 15.04.2005 р. URL: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf>
9. Про практику застосування судами примусових заходів медичного характеру та примусового лікування: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 7 від 3 червня 2005 р. URL: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf>
10. Про практику застосування судами України законодавства про звільнення особи від кримінальної відповідальності: Постанова Пленуму Верховного Суду №12 від 23.12.2005р. URL: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/firstview/index.html>
11. Про практику застосування судами України законодавства про повторні злочини: Постанова Пленуму Верховного Суду України №5 від 29.06.1984р. // Практика розгляду судами кримінальних справ: Збірник постанов Пленуму Верховного Суду України. К.: Атіка, 2004р. С. 351–354.
12. Про практику застосування судами України законодавства про погашення та зняття судимості: Постанова Пленуму Верховного Суду № 16 від 26.12.2003 р. URL: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf>
13. Про практику застосування судами України законодавства у справах про злочини неповнолітніх: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 16.04.2004 р. URL: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf>
14. Про практику застосування судами України законодавства у справах про злочини проти безпеки виробництва: постанова Пленуму Верховного Суду України від 12 червня 2009 р. № 7.
15. Про практику призначення військовослужбовцям покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні: Постанова Пленуму Верховного Суду від 28.12.1996 р. № 15. URL: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf>
16. Про практику призначення судами кримінального покарання: Постанова Пленуму Верховного Суду № 7 від 24 жовтня 2003 р. URL: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf>
17. Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинені

стійкими злочинними об'єднаннями: Постанова Пленуму Верховного Суду України №13 від 23.12.2005р. URL: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/firstview/index.html>

18. Про практику розгляду судами справ про застосування примусових заходів виховного характеру: Постанова Пленуму Верховного Суду України N 2 від 15.05.2006 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws>
19. Про судову практику в справах про викрадення та інше незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами, вибуховими пристроями та радіактивними матеріалами: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002 р. URL: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf>
20. Про судову практику в справах про злочини проти власності: Постанова Пленуму Верховного Суду України №10 від 06.11.2009 р. URL: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/0/>
21. Про судову практику в справах про злочини проти життя і здоров'я особи: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 2. від 7 лютого 2003 р. URL: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf>
22. Про судову практику в справах про злочини, пов'язані з порушеннями режиму відбування покарання в місцях позбавлення волі: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 березня 1993 р. № 2 (зі змінами, внесеними постановами від 13 січня 1995 року № 3 та від 3 грудня 1997 року № 12). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws>
23. Про судову практику у справах про злочини проти статеві свободи та статеві недоторканості особи : Постанова Пленуму Верховного Суду України №5 від 30.05.2008р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws>
24. Про судову практику у справах про злочини та інші правопорушення проти довілля: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 17 від 10.12.2004 р. URL: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf>
25. Про судову практику у справах про необхідну оборону: Постанова Пленуму Верховного Суду України №1 від 26.04.2002р. URL: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/firstview/index.html>
26. Про судову практику у справах про перевищення влади або службових повноважень: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 15 від 26.12.2003 р. URL: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf>
27. Про судову практику у справах про хабарництво: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 26.04.2002 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws>
28. Про судову практику у справах про хуліганство: Постанова Пленуму Верховного суду України №10 від 22.12.2006 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws>
29. Про умовно-дострокове звільнення від відбування покарання і заміна невідбутої частини покарання більш м'яким: Постанова Пленуму Верховного Суду № 2 від 26 квітня 2002 р. URL: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf>
30. Рішення Конституційного Суду України від 2 листопада 2004 року у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності

Конституції України (конституційності) положень статті 69 Кримінального кодексу України (справа про призначення судом більш м'якого покарання)  
URL:

<http://www.licasoft.com.ua/component/lica/?view=dir&type=0&base=1&menu=589059&id=90458>

#### **Додаткова:**

1. Кримінальний процес : навч. посіб. для підгот. до іспиту / О. В. Капліна, М. О. Карпенко, В. І. Маринів та ін. 3-тє вид., змін. і допов. Харків : Право, 2022. 296 с.
2. Тертишник В. М. Кримінально-процесуальне право України : підручник. 10-те вид., допов. і перероб. Київ : Алерта, 2023. 698 с.
3. Кримінальний процес: навч. посіб. для підгот. до іспиту / [О. В. Капліна, М. О. Карпенко, В. І. Маринів та ін.]. 3-тє вид., змін. і допов. Харків: Право, 2022. 296 с.
4. Тютюгін В. І., Рубащенко М. А. Кримінальне право України (Загальна та Особлива частини) : посіб. для підгот. до зовнішнього незалежного оцінювання. 5-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2024. 366 с.
5. Кримінально-процесуальне право України: Підручник. 10-те вид., доповн. і перероб. Київ: Алерта, 2023. 698 с.
6. Основи кримінального процесу : навч. посіб. / [О. В. Пчеліна, Т. Г. Фоміна, В. В. Романюк, Г. І. Глобенко], за заг. ред. Т. Г. Фоміної; Харків, нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2023. 132 с.

#### **Цивільне право**

##### **Основна:**

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради (ВВР), 1996, № 30, ст. 141 (ст.ст. 13, 14, 41, 42, 55).
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2003, №№ 40–44.
3. Мічурін Є. О. Цивільне право. Загальна частина : навч. посіб. для підготовки до іспитів та заліків. Харків, 2022. 234 с.
4. Цивільне право (Особлива частина) : курс лекцій / за заг. ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2022. 640 с.
5. Мічурін Є. О., Шишка О. Р. Цивільне право. Альбом схем : навч. посіб. у двох частинах. Ч. 1. 6-те вид. Харків, 2022. 220 с.
6. Мічурін Є. О., Шишка О. Р. Цивільне право. Альбом схем : навч. посіб. у двох частинах. Ч. 2. 6-те вид. Харків, 2022. 250 с.
7. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. Т. 9 : Цивільне право / редкол.: Н. С. Кузнєцова, О. В. Кохановська, А. Б. Гриняк та ін. Харків : Право, 2023. 928 с. [www.culononline.com.ua/](http://www.culononline.com.ua/)
8. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. Т. 12 : Сімейне право. Харків : Право, 2021.

##### **Додаткова:**

1. Харитонов Є. О., Харитонova О. І. та ін. Цивільний кодекс України : наук.-

- прат. коментар : станом на 1 січня 2023 р. / за заг. ред. Є. О. Харитонова, О. М. Калітенко. Київ : Норма права, 2023. 1424 с.
2. Цивільне право (Особлива частина) : курс лекцій / за заг. ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2022. 640 с.
  3. Мічурін Є. О., Шишка О. Р. Цивільне право. Альбом схем : навч. посіб. Ч. 1. 6-те вид. Харків, 2022. 220 с.
  4. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. Т. 9 : Цивільне право / редкол.: Н. С. Кузнєцова, О. В. Кохановська, А. Б. Гриняк та ін. Харків : Право, 2023. 928 с.
  5. Мічурін Є. О., Шишка О. Р. Цивільне право. Альбом схем : навч. посіб. Ч. 2. 6-те вид. Харків, 2022. 250 с.
  6. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. Т. 13 : Міжнародне приватне право. Харків : Право, 2021.
  7. Сорока Н. Є., Микієвич М. М. Практика Суду Європейського Союзу у сфері авторського права : навч. посіб. Харків : Право, 2024. 480 с.

#### Адміністративне право і процес

##### Основна:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. // Офіційний вісник України. – 2010. – № 72 /1. – Ст. 2598 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 6 липня 2005 року № 2747 – IV // Офіційний вісник України. – 2005. – № 32 – Ст. 1918 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року № 8073-Х, редакція від 27 квітня 2014 року // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
4. Адміністративне право : навч. посіб. для здобувачів вищої освіти / Ю. П. Битяк, І. М. Балакарева, М. І. Белікова та ін.; за заг. ред. В. М. Гаращука, Р. В. Шаповала. 7-ме вид., допов. та перероб. Харків : Право, 2023. 238 с.
5. Адміністративне судочинство : підручник / В. В. Мартиновський, Ю. В. Мех, В. Я. Настюк та ін.; за заг. ред. Р. В. Шаповала. Харків : Право, 2023. 432 с.
6. Кодекс України про адміністративні правопорушення : нормативні документи з урахуванням останніх змін в редакції станом на 02.10.2013. – Суми : ВВП НОТІС, 2013. – 268 с. – (Законодавство України).

##### Додаткова:

1. Шевчук О. Адміністративне право : добірка наукових праць / уклад.: А. Є. Мирошнікова, А. О. Німа. Харків : Право, 2024. 1168 с.
2. Адміністративне право : навч. посіб. для здобувачів вищої освіти / за заг. ред. В. М. Гаращука, Р. В. Шаповала. 7-ме вид. Харків : Право, 2023. 238 с.
3. Адміністративне судочинство : підручник / за заг. ред. Р. В. Шаповала.

Харків : Право, 2023. 432 с.

4. Шевчук О. Адміністративне право : добірка наукових праць. Харків : Право, 2024. 1168 с.

#### Цивільне процесуальне право

##### Основна:

1. Конституція України Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. ([Відомості Верховної Ради України \(ВВР\), 1996, № 30, ст. 141](http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0)) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>
2. Цивільний процес: теорія і практика. Концепції вчених з удосконалення законодавства про цивільне судочинство : монографія / за заг. ред. С. Я. Фурси, С. С. Бичкової. Київ : Алерта, 2023. 640 с.
3. Тетарчук І.В. Цивільне процесуальне право України. Для підготовки до іспитів. Навчальний посібник. 2021. 108 с.
4. Голубєва Н.Ю., Складання процесуальних документів з цивільних, сімейних, житлових, земельних та трудових справ : практ. посіб. Київ, 2022. 352 с. Видавничий дім "Гельветика"
5. Цивільне процесуальне право України : навч. посіб. / О. Б. Вербта та ін.; за ред. В. О. Кучера, А. О. Дутко. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2023. 726 с.

##### Додаткова:

1. Цивільне процесуальне право : навч.-метод. посіб. / О. В. Гетманцев, Я. А. Одовічена, В. В. Анатійчук, Т. В. Осадчук. Чернівці : Рута, 2024. 279 с.
2. Складання процесуальних документів з цивільних, сімейних, житлових, земельних та трудових справ : практ. посіб. Київ, 2022. 352 с.
3. Цивільне процесуальне право України : навч. посіб. / за ред. В. О. Кучера, А. О. Дутко. Львів : ЛьвДУВС, 2023. 726 с.
4. Цивільний процесуальний кодекс України URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>

#### Кримінальне процесуальне право

##### Основна:

1. Кримінальний процес : навч. посіб. для підгот. до іспиту / О. В. Капліна, М. О. Карпенко, В. І. Маринів та ін. Харків : Право, 2022. 296 с.
2. Тертишник В. М. Кримінально-процесуальне право України : підручник. 10-те вид. Київ : Алерта, 2023. 698 с.
3. Кримінальний процес: навч. посіб. для підгот. до іспиту / О. В. Капліна, М. О. Карпенко, В. І. Маринів та ін. 3-тє вид. Харків : Право, 2022. 296 с.
4. Кримінальне право України. Частина 1 : конспект лекцій / О. В. Попович, Л. В. Томаш, П. П. Латковський. Чернівці, 2022. 182 с.
5. Тертишник В. М. Кримінально-процесуальне право України : підручник. 10-те вид. Київ : Алерта, 2023. 698 с.
6. Основи кримінального процесу : навч. посіб. / О. В. Пчеліна, Т. Г. Фоміна, В. В. Романюк, Г. І. Глобенко ; за ред. Т. Г. Фоміної. Харків : ХНУВС, 2023. 132 с.
7. Європейська конвенція про видачу правопорушників від 13 грудня 1957 р. :

URL: [http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995\\_033](http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_033)

8. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23 грудня 1993 р. : URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3781-1>

9. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 2 червня 2011 р. : URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>

#### **Додаткова:**

1. Капліна О. В., Карпенко М. О., Маринів В. І. та ін. Кримінальний процес : навч. посіб. для підгот. до іспиту. 3-тє вид. Харків : Право, 2022. 296 с.
2. Тертишник В. М. Кримінально-процесуальне право України : підручник. 10-те вид. Київ : Алерта, 2023. 698 с.
3. Кримінальний процес: сучасний вимір та перспективні тенденції : матеріали VI Харківського кримінального процесуального полілогу (17 квітня 2024 р.) / редкол. О. В. Капліна, А. Р. Туманянц. Харків : Право, 2024. 236 с.
4. Тертишник В. М., Тертишник О. І., Фоменко А. Є. Доказове право : підручник. Київ : Алерта, 2022. 448 с.
5. Тертишник В. М. Настільна книга слідчого. Зразки правничих документів. Київ : Алерта, 2024. 448 с.
6. Кримінальний процес : навч. посіб. для підгот. до іспиту / О. В. Капліна, М. О. Карпенко, В. І. Маринів та ін. Харків : Право, 2022. 296 с.
7. Кримінальний процес: сучасний вимір та перспективні тенденції : матеріали VI Харківського кримінального процесуального полілогу. Харків : Право, 2024. 236 с.

#### **Господарське право**

##### **Основна:**

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. ([Відомості Верховної Ради України \(ВВР\), 1996, № 30, ст. 141](#)) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>
2. Бюджетний кодекс України Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 50-51, ст.572) вня 1996 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
3. Господарський кодекс України. Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст.144) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
4. Кодекс законів про працю України Закон України {Затверджується Законом № 322-VIII від 10.12.71 ВВР, 1971, додаток до № 50, ст. 375} [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення закон України (Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР) 1984, додаток до № 51, ст.1122) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
6. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2341-14>

7. Податковий кодекс України Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
8. Цивільний кодекс України // Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 40-44, ст.356) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
9. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 2-3, ст.11) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>
10. Про Кабінет Міністрів України Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2014, № 13, ст.222) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/794-18>
11. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, № 13, ст.110) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>
12. Про публічні закупівлі Закон України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 9, ст.89) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/922-19>
13. Про затвердження Порядку проведення перевірок державних закупівель Державною фінансовою інспекцією та її територіальними органами і внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України Постанова КМУ від 1 серпня 2013 р. N 631 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/publish/article/100428>
14. Фінансове право : підручник / О. О. Дмитрик, К. В. Єфремова, А. М. Котенко та ін.; за ред. О. О. Дмитрик. Харків : Право, 2024. 704 с.
15. Музика-Стефанчук О. А., Якимчук Н. Я. Сучасне фінансове право. Право публічних фінансів : підручник. Київ : АртЕк, 2024. 656 с.

#### **Додаткова:**

1. Фінансове право : підручник / за ред. О. О. Дмитрик. Харків : Право, 2024. 704 с.
2. Пипяк М. І., Костюк Н. П., Слободиська О. А., Хом'яченко С. І. Трансформація правового регулювання державного фінансового контролю у контексті євроінтеграції. Наукові інновації та передові технології. 2024. № 9(37). С. 474–483. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-9\(37\)-474-483](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-9(37)-474-483)
3. Музика-Стефанчук О. А., Якимчук Н. Я. Сучасне фінансове право. Право публічних фінансів : підручник. Київ : АртЕк, 2024. 656 с.

#### **Міжнародне публічне право**

##### **Основна:**

1. Баймуратов М. О., Кофман Б. Я. Міжнародне публічне право. Загальна частина : підручник. 2024. 232 с.
2. Сироїд Т. Л., Фоміна Л. О. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав

людини : посіб. для підгот. до зовнішнього незалежного оцінювання. 6-те вид. Харків : Право, 2024. 502 с.

3. Кузьма В. Ю. Право Ради Європи : навч. посіб. Харків : Право, 2024.
4. Комісія міжнародного права ООН. Доповідь про роботу сімдесят другої сесії (2021 рік). Нью-Йорк : ООН, 2021. URL: <https://legal.un.org/ilc/reports/reports.shtml>
5. Комісія міжнародного права ООН. Доповідь про роботу сімдесят третьої сесії (2022 рік). Нью-Йорк : ООН, 2022. URL: <https://legal.un.org/ilc/reports/reports.shtml>
6. Комісія міжнародного права ООН. Доповідь про роботу сімдесят четвертої сесії (2023 рік). Нью-Йорк : ООН, 2023. URL: <https://legal.un.org/ilc/reports/reports.shtml>
7. Комісія міжнародного права ООН. Доповідь про роботу сімдесят п'ятої сесії (2024 рік). Нью-Йорк : ООН, 2024. URL: <https://legal.un.org/ilc/reports/reports.shtml>
8. Міжнародний Суд ООН. Річний звіт за період 2021–2022 років. Гаага : ICJ, 2022. URL: <https://www.icj-cij.org/annual-reports>
9. Міжнародний Суд ООН. Річний звіт за період 2022–2023 років. Гаага : ICJ, 2023. URL: <https://www.icj-cij.org/annual-reports>
10. Міжнародний Суд ООН. Річний звіт за період 2023–2024 років. Гаага : ICJ, 2024. URL: <https://www.icj-cij.org/annual-reports>

#### **Додаткова:**

1. Сироїд Т. Л., Фоміна Л. О. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини : посіб. Харків : Право, 2024. 502 с.
2. Баймуратов М. О., Кофман Б. Я. Міжнародне публічне право. Загальна частина : підручник. 2024. 232 с.
3. Комісія міжнародного права ООН. Доповідь про роботу сімдесят четвертої сесії (2023 рік). ООН, 2023. URL: <https://legal.un.org/ilc/reports/reports.shtml>
4. Міжнародний Суд ООН. Річний звіт за період 2023–2024 років. ICJ, 2024. URL: <https://www.icj-cij.org/annual-reports>

#### **Міжнародний захист прав людини**

#### **Основна:**

1. Сироїд Т. Л., Фоміна Л. О. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини : посіб. Харків : Право, 2024. 502 с. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/254k/96-vp>.
2. Загальна декларація прав людини: прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10.12.1948. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/go/995\\_015](https://zakon.rada.gov.ua/go/995_015).
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 з протоколами. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/go/995\\_004](https://zakon.rada.gov.ua/go/995_004)
4. Європейська соціальна хартія (переглянута) : Хартія; Рада Європи від 03.05.1996. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/go/994\\_062](https://zakon.rada.gov.ua/go/994_062).
5. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права: Пакт; ООН від 16.12.1966. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/go/995\\_043](https://zakon.rada.gov.ua/go/995_043).
6. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права: Пакт; ООН від 16.12.1966. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/go/995\\_042](https://zakon.rada.gov.ua/go/995_042).
7. Конвенція ООН про права дитини: Конвенція; ООН від 20.11.1989. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/go/995\\_021](https://zakon.rada.gov.ua/go/995_021).

8. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання: Конвенція; ООН від 10.12.1984. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/go/995\\_085](https://zakon.rada.gov.ua/go/995_085).
9. Віденська конвенція про право міжнародних договорів: Конвенція; ООН від 23.05.1969. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/go/995\\_118](https://zakon.rada.gov.ua/go/995_118).
10. Регламент Європейського суду з прав людини. URL: <https://www.echr.coe.int/rules-of-court>.
11. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 № 3477-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/3477-15>.
12. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини : Закон України від 23.12.1997 № 776/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/776/97-вр>.
13. Про правовий режим надзвичайного стану Закон України від 16.03.2000 № 1550-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1550-14>.
14. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/389-19>
15. Про запобігання та протидію дискримінації в Україні : Закон України від 06.09.2012 № 5207-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/5207-17>.
16. Пипяк М. І., Петрук І. С., Жульчинська В. Я. Особливості міжнародного захисту прав людини. Наукові інновації та передові технології. 2024. № 12(40). С. 557–567. URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/17513/17576>
17. Костюк Н.П. Проблеми реалізації прав людини в умовах воєнного стану і відповідність їх до законодавства ЄС. Нове українське право. Київ: Київський регіональний центр Національної академії правових наук України, 2022. Спецвипуск. Том 1. С. 205-210.
18. Сироїд Т. Л., Фоміна Л. О. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини : посіб. Харків : Право, 2024. 502 с.

#### Додаткова:

17. УВКПЛ ООН. Доповідь щодо ситуації з правами людини в Україні, 1 березня – 31 травня 2024 року. 2024. URL: <https://ukraine.ohchr.org/uk/reports>
18. УВКПЛ ООН. Ситуація з правами людини під час російської окупації території України та її наслідки, 24 лютого 2022 – 31 грудня 2023 року. 2024. URL: <https://ukraine.ohchr.org/uk/reports>
19. УВКПЛ ООН. Десять років окупації Російською Федерацією: права людини в Автономній Республіці Крим і місті Севастополі, Україна. 2024. URL: <https://ukraine.ohchr.org/en/reports>